

Faaliyet Raporu

Türk Psikologlar Derneği

KISALTMALAR

- (1) TPD-PPAB: Türk Psikologlar Derneği Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi
- (2) TPD: Türk Psikologlar Derneği
- (3) AÜK: Akreditasyon Üst Kurulu
- (4) TPD-PPAB Süreçleri: TPD-PPAB Program Değerlendirme Süreçleri
- (5) DT: Değerlendirme Takımı
- (6) YÖKAK: Yükseköğretim Kalite Kurulu
- (7) PLESA: Psikoloji Lisans Eğitiminin Akreditasyonu ve Standartları
- (8) EuroPsy: Avrupa Psikoloji Sertifikası
- (9) EFPA: Avrupa Psikoloji Birlikleri Federasyonu
- (10) ENQA: Uluslararası akreditasyon kuruluşları

1. GİRİŞ

25.10.1976 tarihinde kurulan, genel merkezi Ankara’da bulunan ve Antalya, Bursa, Eskişehir, İstanbul, İzmir ve Samsun illerindeki bölge şubeleriyle ***kamuya yararlı dernek statüsünde*** faaliyet gösteren **Türk Psikologlar Derneği**, Türkiye’deki psikoloji lisans programlarını akredite etme yetkisini alıncaya kadar bültenleri ve dergilerinde yayımladığı uluslararası **akreditasyon süreçleri** ve toplam kalite yönetimi hakkındaki yazılarla (**1994**), akreditasyon konusundaki uluslararası kongre katılımlarıyla (**1995**), psikoloji eğitiminin niteliğine yönelik yaptığı araştırmalarla (**1997, 2001**), düzenlediği sürekli eğitim kurslarıyla, yayımladığı ders kitapları ve yardımcı kitaplarla, yaptığı kurultaylarla (**2001, 2005**), kurduğu *Psikoloji Lisans Eğitiminin Akreditasyonu ve Standartları (PLESA) Kurulu* ile (**2006**) psikoloji eğitime önemli katkılar sağlamış ve Türkiye’de psikoloji eğitimiyle yakından ilgilenen bir meslek örgütü olarak dikkati çeken düzeyde bir birikim oluşturmıştır. Bu minvalde dernek, psikoloji alanındaki diplomalarını Türkiye’deki psikoloji bölümlerinden almış olan ve belirli bir süredir süpervizyon altında çalışmış psikologların yeterliliklerinin, ***Avrupa Psikoloji Sertifikası (EuroPsy)*** için uygunluğunu değerlendirmek üzere Avrupa Psikoloji Birlikleri Federasyonu (EFPA) tarafından 09.03.2013 tarihinde **yetkilendirilmiştir**.

Türkiye’deki psikoloji eğitiminin akreditasyonu söz konusu olduğunda bu yetkinin, 2008 yılında, Psikoloji Lisans Eğitimi Akreditasyon El Kitabı ile yapılan başvuru sonrası, Yükseköğretim Kurulu tarafından **31.08.2010** tarih B.30.0.ABB.00.00.00.30b sayılı resmi yazı ile iki yıl süreyle Türk Psikologlar Derneğine verildiği görülür. Ardından **14.11.2013** tarih 2013.13.1307 sayılı resmi yazı ile bu yetkinin geçerlilik süresi 26.08.2015 tarihine kadar uzatılmış; **06.02.2019** tarihinde ise Türk Psikologlar Derneği güncel unvanıyla Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından iki yıllık yetkilendirmeye yeniden görevlendirilmiştir. Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından verilen bu yetkilendirme 23.06.2021 tarihinde 23.06.2026 tarihine kadar uzatılmıştır.

Dernekler mevzuatı hükümleri uyarınca genel merkez ve şubelerindeki zorunlu organlarının yanı sıra bir ihtiyari organ olarak etik kurulu ve yalnızca akreditasyon faaliyetlerine özgülenen, özerk yapıdaki **Akreditasyon Üst Kurulu** bulunan Türk Psikologlar Derneği, akreditasyon hizmetlerini de içeren ticari girişimlerini *Türk Psikologlar Derneği İktisadi İşletmesi* vasıtasıyla yürütmektedir.

2. KURUMSAL BİLGİLER

a. Misyon, Vizyon ve Kalite Politikası

Misyon

Türk Psikologlar Derneği Psikoloji Lisans Programları Akreditasyon Birimi (TPD PPAB), ülkemizdeki devlet ve vakıf üniversitelerindeki psikoloji lisans programları için akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yaparak evrensel değerler ışığında Türkiye'de psikoloji eğitiminin kalitesinin yükseltilmesini ve daha nitelikli psikoloji lisans mezunlarının yetiştirilmesini sağlamayı misyon edinmektedir.

Vizyon

TPD PPAB'ın misyonu ve değerleri doğrultusunda, ulusal ve uluslararası ortamlarda mensubu ve mezunu olmaktan övünç duyulan; vereceği nitelikli eğitimle psikolojinin ilerlemesine ve insanlık yararına kullanımına katkıda bulunacak bilim insanları ve uygulamacıları yetiştirecek psikoloji lisans programlarının artmasını sağlamak ve bu bağlamda gelişmekte olan üniversite psikoloji bölümlerine başarılı model sunmak ise TPD PPAB'ın vizyonu olarak ön plana çıkmaktadır.

Kalite Politikası

TPD PPAB, Türkiye'de psikoloji eğitiminin kalitesinin yükseltilmesini amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusundaki çalışmaların sürekli iyileştirme ve toplam kalite felsefesi doğrultusunda yürütülmesi temel ilkedir. TPD PPAB, en üst seviyede kaliteli hizmet vermek için aşağıdaki değerlere bağlıdır:

Bağımsızlık: Faaliyetlerini bağımsız ve özerk bir şekilde yürütür.

Katılımcılık: İlgili süreçlerde tüm iç ve dış paydaşların görüş ve önerilerini alır ve değerlendirir.

Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik: Program değerlendirme ve akreditasyona yönelik tüm faaliyetleri (politika süreçleri, yaptığı çalışmalar, toplantı kararları, akreditasyon kararları, raporlar vb.) hakkında paydaşlarını ve kamuyu bilgilendirir, hesap verir.

İş Birliğine Açık Olmak: Ulusal ve uluslararası işbirlikleri kurar ve geliştirir.

Yenilikçi Olmak: Etkinliklerinin kalitesini sürdürmek ve artırmak için yenilikleri takip eder.

Hizmet Odaklılık: Hizmet verilen tüm kurumların güncel gereksinim ve beklentilerine duyarlıdır, onlarla saygılı ve sevecen bir ilişki kurulur ve sürdürülür.

Sürekli Öğrenme: Hem kendi hem de benzer kurumların etkinlikleri ve performansını izler ve sürekli öğrenir.

İş Birlikleri Geliştirme: Ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği fırsatlarını arar ve geliştirir. Bu iş birliklerinin sürekliliği için çaba harcar.

Değer Yaratma: Hizmet verdiği kurumlara ve paydaşlarına katma değer sağlayacak etkinliklerde bulunur; eğitimin ve değerlendirme sürecinin sürekli iyileşmesi için çalışır. Hizmetin katma değeri, doğrudan geribildirim yolu ile izlenir.

Etik Davranış: TPD PPAB Etik Kuralları çerçevesinde çalışır. Çıkar çatışması yaratmaktan kaçınarak profesyonel davranış sergiler.

b. Organizasyon Yapısı

Türk Psikologlar Derneği Tüzüğü'nün "Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi Teşkili ve Görevleri" başlıklı "Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi psikoloji lisans ve lisansüstü programlarının akreditasyon süreçlerini yönetmekten ve bu süreçte görev alacak komisyon ve komitelerin oluşturulmasından sorumlu olan birimdir. Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi akreditasyon faaliyetine ilişkin karar alma süreçlerini Türk Psikologlar Derneği Yönetim Kurulu'ndan bağımsız olarak yürütür. Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi'nin teşkili ve görevleri ilgili yasal düzenlemelere aykırı olmayacak şekilde

yönetmelikle belirlenir." ifadesinin yer aldığı yirmi birinci (21) maddesine dayanılarak yürürlüğe konan PPAB Yönetmeliği'nin birinci (1) maddesi "(...) Bu yönetmelik Türk Psikologlar Derneği himayesinde bağımsız bir birim olarak görev yapan Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi'nin, Akreditasyon Üst Kurulu'nun ve Değerlendirme Takımlarının oluşturulmasına, yetki ve sorumluluklarına ve akreditasyon sürecinin işleyişine yönelik hükümleri kapsar." hükmünü amirdir. Aynı yönetmeliğin ikinci (2) maddesinde ise Akreditasyon Üst Kurulu "Psikoloji lisans programları akreditasyon sürecinin yürütülmesinden ve denetlenmesinden sorumlu, karar ve işleyişinde Türk Psikologlar Derneği Yönetim Kurulundan bağımsız üst kurulu" olarak tanımlanmaktadır. Yönetmeliğin üçüncü (3) maddesi "Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi işleyiş ve bütçe açısından, Türk Psikologlar Derneği Yönetim Kurulu'ndan bağımsız bir birim olarak çalışır." hükmünü amirdir.

Türk Psikologlar Derneğinin yönetsel organlarından bağımsız olarak faaliyet göstermekte olan Akreditasyon Üst Kurulu (AÜK), program akreditasyon sürecinin ilgili yönetmelik ve değerlendirme kılavuzu çerçevesinden yürütülmesini denetleyen, kontrol eden ve nihai kararı veren üst kuruldur.

Toplam 10 (on) asil ve 3 (üç) yedek üyeden oluşan kurulda 01. 01. 2024-13. 08. 2024 tarihleri arasında görev yapan asil üyeleri aşağıda sıralanmıştır:

- Prof. Dr. Gonca SOYGÜT PEKAK, Başkan (Akademisyen)
- Doç. Dr. Ayfer DOST GÖZKAN, Üye (Akademisyen)
- Prof. Dr. Sonia AMADO, Üye (Akademisyen)
- Prof. Dr. Nebi SÜMER, Üye (Akademisyen)
- Doç. Dr. Hande KAYNAK ÇELİK, Üye (Akademisyen)
- Cebail POLAT Üye, (Dernek Temsilcisi)
- Psk. Ayşegül DAĞDEVİREN Üye, (Kamu Temsilcisi)
- Dr. Psk. Sevda ATILGAN Üye, (Uygulama Temsilcisi)
- Uzm. Cengiz Mehmet BATIGÜN Üye, (TSE Temsilcisi)
- Sümeyye Eda SIRMALI, Üye (Öğrenci Temsilcisi)

Toplam 10 (on) asil ve 3 (üç) yedek üyeden oluşan kurulda 13. 08. 2024-31. 12. 2024 tarihleri arasında görev yapan asil üyeleri aşağıda sıralanmıştır:

- Prof. Dr. Nebi SÜMER, Başkan (Akademisyen)

- Doç. Dr. Ayfer DOST GÖZKAN, Üye (Akademisyen)
- Prof. Dr. Sonia AMADO, Üye (Akademisyen)
- Prof. Dr. Selma Arıkan, Üye (Akademisyen)
- Prof. Dr. Hanife Özlem SERTEL BERK, Üye (Akademisyen)
- Nazan Rümeysa ABDULLAH Üye, (Dernek Temsilcisi)
- Psk. Ayşegül DAĞDEVİREN Üye, (Kamu Temsilcisi)
- Dr. Psk. Sevda ATILGAN Üye, (Uygulama Temsilcisi)
- Uzm. Cengiz Mehmet BATIGÜN Üye, (TSE Temsilcisi)
- Aşlıgöl Nur VURAL, Üye (Öğrenci Temsilcisi)

3. FAALİYETLER

a. Akredite Edilen Programlar

Türk Psikologlar Derneği (TPD) Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi (PPAB) 2024 takvim yılında, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Psikoloji Programı, TED Üniversitesi Psikoloji Programı, Dokuz Eylül Üniversitesi Psikoloji Programı ve Doğu Akdeniz Üniversitesi İngilizce-Türkçe Psikoloji Programları olmak üzere toplam 4 üniversitenin 5 psikoloji lisans programı akredite etmiştir. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Eylül 2023 döneminde yapılan ilk kez genel değerlendirme işlemidir. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin değerlendirme süreci Aralık 2023 sonu itibarıyla tamamlanmış ve DT Üyeleri raporlarını Ocak 2024 başı itibarıyla teslim etmiştir. Sonuç raporlarının görüşülerek AÜK tarafından hazırlanması 13 Şubat 2024 tarihinde tamamlanmış ve kurumlara iletilerek web sitesinde paylaşılmıştır.

TED Üniversitesi Eylül 2023 döneminde daha önce iki yıl süreyle verilen ve uzatılması için rapor gereken akreditasyon süresinin dolması üzerine beş yıla tamamlamak amacıyla başvuruda

bulunmuş ve AÜK tarafından değerlendirilmiştir. TED Üniversitesi Eylül 2023 döneminde yapılan raporla ara değerlendirme işlemidir. TED Üniversitesinin değerlendirme süreci Aralık 2023 sonu itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını Ocak 2024 başı itibarıyla teslim etmiştir. Sonuç raporlarının AÜK tarafından yazılması 13 Şubat 2024 tarihinde tamamlanmış ve kurumlara iletilerek web sitesinde paylaşılmıştır.

Dokuz Eylül Üniversitesi Eylül 2023 döneminde yapılan ilk kez genel değerlendirme işlemidir. Dokuz Eylül Üniversitesinin değerlendirme süreci, DT üyelerinden saygıdeğer hocamız Prof. Dr. Doğan Kökdemir'in psikoloji camiasını sarsan ani vefatı sonrasında DT üyelerinin yeniden yapılanması ile tamamlanmıştır. DT üyelerinin yeniden oluşturulmasından sonra değerlendirme süreci Şubat 2024 sonu itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını Şubat 2024 sonu itibarıyla teslim etmiştir. Sonuç raporlarının AÜK tarafından yazılması 26 Mart 2024 tarihinde tamamlanmış ve kurumlara iletilerek web sitesinde paylaşılmıştır.

Doğu Akdeniz Üniversitesi İngilizce Psikoloji Programı Ocak 2024 döneminde yapılan yeniden genel değerlendirme işlemidir. Doğu Akdeniz Üniversitesi Türkçe Psikoloji Programı ise Ocak 2024 döneminde yapılan ilk kez genel değerlendirme işlemidir. Doğu Akdeniz Üniversitesi İngilizce ve Türkçe Psikoloji Programlarının AÜK kararıyla birlikte yürütülen değerlendirme süreci Mayıs 2024 sonu itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını Mayıs 2024 sonu itibarıyla teslim etmiştir. Sonuç raporlarının AÜK tarafından yazılması 01 Temmuz 2024 tarihinde tamamlanmış ve kurumlara iletilerek web sitesinde paylaşılmıştır.

2024 yılında akreditasyon başvurusunda bulunan ve akreditasyon süreci devam eden programlar Ankara Medipol Üniversitesi ve Ege Üniversitesi psikoloji bölümleridir. Ankara Medipol Üniversitesi Eylül 2023 döneminde yapılan ilk kez genel değerlendirme işlemidir. Ankara Medipol Üniversitesinin değerlendirme süreci Aralık 2024 başı itibarıyla tamamlanmış Ankara Medipol Üniversitesinin +30 Gün Kanıt Göster Hakkını kullanma talebinden dolayı değerlendirme süreci Ocak 2024 sonu itibarıyla tamamlanmış ve DT Üyeleri raporlarını 23 Ocak 2024 sonu

itibarıyla teslim etmiştir. Ege Üniversitesi Eylül 2024 döneminde yapılan yeniden genel değerlendirme işlemidir. Ege Üniversitesinin değerlendirme süreci Aralık 2024 sonu itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını 4 Ocak 2024 tarihinde teslim etmiştir. 2024-2025 yılları arasında başvuruları tamamlanacak olan Ankara Medipol Üniversitesi ve Ege Üniversitesi bilgileri 2025 faaliyet raporunda ayrıntılı olarak sunulacaktır. Türk Psikologlar Derneği tarafından Aralık 2024 tarihinde akredite edilmiş toplam program sayısı 19'dur. Aralık 2024 tarihine kadar akredite edilen fakat süresi dolan üniversiteler (Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Programı, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Programı) ve 2024 yılında akreditasyonu tamamlanacak olan (Ankara Medipol Üniversitesi Türkçe Psikoloji Programı ve Ege Üniversitesi Psikoloji Programı) üniversiteler sayıya dahil edilmemiştir.

İzmir Ekonomi Üniversitesi YÖK tarafından yetkilendirilen TPD-PPAB tarafından yapılan değerlendirme sonucu 22.02.2022 tarihinden başlamak üzere 22.02.2027 tarihine kadar “5 Yıl Süreyle Akredite” edilmiş ancak müfredatta görülen bazı eksikliklerin giderilmesine ilişkin halihazırdaki çalışmaların sürekliliğini ve yapılacak değişiklikleri izlemek amacıyla talep edilen Psikoloji Lisans Programına ait ara rapor 01.08.2024 tarihinde Kurulumuza iletilmiştir. Ara rapor ekleriyle beraber tarafımıza ulaşmış olup Akreditasyon Üst Kurulunun 29.11.2024 tarihli toplantısında incelenmiştir.

Bu incelemeler sonucunda İzmir Ekonomi Üniversitesinin 04.01.2023 ve 29.11.2023 tarihli Senato kararıyla 2022-23 ve 2023-24 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyıllarından itibaren ikisi sosyal psikoloji, biri uygulamalı psikoloji, üçü klinik psikoloji, ikisi gelişim psikolojisi, biri de endüstri örgüt psikolojisi olmak üzere psikolojinin farklı alanlarından toplam 9 yeni seçmeli dersin müfredata eklendiği, 2024 yılı mezunu olan 11 öğrenciye ait transkriptin dokuzunda ağırlığı klinik psikoloji alanında olmakla beraber bu derslerden en az birinin alınmış olduğu, ayrıca transkriptlerin tümünde toplam 140 AKTS tutarında olması gereken disipline özgü temel derslere ilişkin ölçütlerin karşılandığı görülmektedir. Yanı sıra Bölüm öğretim kadrosuna biri klinik

psikoloji, biri de deneysel psikoloji alanında iki öğretim üyesinin dahil edildiği, arayış devam etmesine rağmen sosyal psikoloji alanındaki kadroların da gelişeceği anlaşılmaktadır. Öğretim elemanı kadrosu açısından somut olarak izlenen söz konusu iyileştirme çalışmalarının müfredatta yapılan iyileştirmelerin sürdürülebilirliği açısından da olumlu olduğu görülmektedir.

Bu incelemeler ışığında ara rapora konu olan hususlar açısından kayda değer bir ilerleme gerçekleştiği ve belirtilen eksikliklerin önemli ölçüde giderildiği konusunda Akreditasyon Üst Kurulu'nda görüş birliğine varılmış olup İzmir Ekonomi Üniversitesi Psikoloji Lisans Programının akreditasyonunun 22.02.2027 tarihine kadar koşulsuz geçerliliğine karar verilmiştir.

b. Değerlendirici ve Diğer Eğitimler

Türk Psikologlar Derneği (TPD) Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi (PPAB), değerlendirici eğitimleri, AÜK Başkanı, AÜK Üyelerinin ve Değerlendirme Takımının katılımı ile gerçekleşmektedir. Değerlendirme takımları 3 asil 2 yedek üye ve 1 adet gözlemci öğrenciden oluşmaktadır. Değerlendirme takımı seçiminde değerlendirici hocaların ayrı alanlardan (klinik, deneysel, sosyal vb.) olmasına alan temsiliyeti açısından dikkat edilmektedir. Eğitimlerden önce akreditasyon birimi tarafından değerlendirme takımına gerekli formlar iletilmektedir ve derneğimizin ayrıntılı video kayıtları ile bu formlar desteklenmektedir. Doç. Dr. Hande Kaynak Çelik tarafından hazırlanan rubrik tablo ve formların içerikleri ve puanlamaları ile ilgili detaylı bilgilerin verildiği video kaydı Değerlendirme Takımına iletilmekte ve Takım üyelerinin eğitim toplantısına bu videoyu izlemiş ve varsa sorularını da hazırlamış olarak gelmeleri beklenmektedir. Video paylaşımını takiben gerçekleştirilen eğitim toplantısına katılan değerlendirme takımı üyelerine rubrik tablo, formlar ve parametre dizinleri içerik ve puanlamaları hakkında Prof. Dr. Hanife Özlem Sertel Berk tarafından gerekli bilgilendirmeler yapılarak katılımcıların soruları AÜK üyelerince cevaplanarak eğitim sonlandırılmaktadır.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Değerlendirme Takımı, üç asil üye (Prof. Dr. Hatice Demirbaş, Doç. Dr. İsmail Volkan Gülüm, Doç. Dr. Türkan Yılmaz Irmak), iki yedek üyeden (Dr. Öğr. Üyesi Ece Bekaroğlu ve Dr. Öğr. Üyesi Bahar Tanyaş) ve 1 gözlemci öğrenciden (psikoloji lisans öğrencisi Ahmet Kemal Demirek) oluşmaktadır.

TED Üniversitesi Değerlendirme Takımı, üç asil üye (Dr. Müjgan İnözü Mermerkaya, Prof. Dr. S. Adil Sarıbay, Dr. Öğr. Üyesi Alper Açık) ve iki yedek üyeden (Prof. Dr. Hanife Özlem Sertel Berk ve Prof. Dr. Feyza Çorapçı) oluşmaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesi Değerlendirme Takımı, üç asil üye (Prof. Dr. Sevim Cesur, Doç. Dr. Ezgi Tuna Kaykusuz, Dr. Öğr. Üyesi Bernis Sütçübaşı), iki yedek üyeden (Dr. Öğr. Üyesi Gaye Solmazer ve Doç. Dr. İrem Metin Orta) ve 1 gözlemci öğrenciden (psikoloji lisans öğrencisi Şevval Darcan) oluşmaktadır.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, TED Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi değerlendirici eğitimleri değerlendirme takımları ve AÜK üyelerinin katılımıyla 23 Kasım 2023 17.00-18.30 saatlerinde gerçekleştirilmiştir.

Doğu Akdeniz Üniversitesi Değerlendirme Takımı, üç asil üye (Prof. Dr. Ayşegül Durak Batıgün, Doç. Dr. Hande Kaynak Çelik, Doç. Dr. İrem Metin Orta), iki yedek üyeden (Prof. Dr. Zehra Uçanok, Doç. Dr. Mehmet Koyuncu) ve 1 gözlemci öğrenciden (psikoloji lisans öğrencisi Okan Yeke) oluşmaktadır. Değerlendirme Takımı deneyimli ve daha öncesinde eğitime katılan bir kadrodan oluştuğu için AÜK kararıyla ek bir eğitim yapılmaması uygun görülmüş, ilgili form ve video kayıtları 03.05.2024 tarihinde değerlendirme takımına iletilmiştir.

Eylül 2024 döneminde başvurdukları için DT form ve raporlarının Ocak 2025’de tamamlanarak birimize ulaştırıldığı ve akreditasyon karar süreci 2025 yılında verilecek olan Ankara Medipol Üniversitesi ve Ege Üniversitesi değerlendirme takımlarına da 15 Kasım 2024 19:00-20:30 saatlerinde aynı eğitim verilmiştir. Ankara Medipol Üniversitesi Değerlendirme takımı üç asil üye (Prof. Dr. Ayda Büyükaşahin Sunal, Prof. Dr. Banu Tavat, Prof. Dr. Feyza Çorapçı), iki yedek üye (Doç. Dr. Dilek Demirtepe Saygılı, Prof. Dr. Emel Erdoğan Bakar) ve bir gözlemci öğrenciden (psikoloji lisans öğrencisi Dilvin Zişan Özkılınç) oluşmaktadır. Ege Üniversitesi değerlendirme takımı üç asil üye (Doç. Dr. Derya Durusu Emek Savaş, Dr. Öğr. Üyesi Derya Karanfil, Prof. Dr. Sait Uluç), iki yedek üye (Doç. Dr. Nevra Cem Ersoy, Prof. Dr. Serap Akfırat) ve bir gözlemci öğrenciden (psikoloji lisans öğrencisi Melisa Yiğit) oluşmaktadır.

Değerlendirme Takımlarına yönelik yukarıda bilgileri aktarılan eğitim faaliyetlerinin yanı sıra daha fazla sayıda Psikoloji Programının akreditasyon süreçlerine başvurması hedefi doğrultusunda 18 Kasım 2024 tarihinde AÜK Başkanı Prof. Dr. Nebi Sümer, Türk Psikologlar Derneği Genel Merkezinde yapılan “Psikoloji Bölüm Başkanları Toplantısında” 20:00-21:00 saatleri arasında akreditasyon bilgilendirme ve tanıtımı hakkında bir konuşma yapmıştır.

c. Bilgilendirme Eğitimleri

TPD-PPAB, Akreditasyon ile ilgili tanıtım ve kamu bilgilendirmelerini web sitesi üzerinden paylaşmaktadır. Akreditasyon tanımı, tarihçesi, iç kalite göstergeleri,) TPD-PPAB akreditasyon

faaliyetleri, akreditasyon kuruluşları gizlilik ve etik kuralları beyanı, psikoloji lisans bölümlerinin güçlü ve zayıf yönleri ile ilgili analizler paylaşılmaktadır.

Akreditasyon Süreci: Başvurucu Programa Yönelik Belgeler, Yönetmelik, Ölçüt ve Esaslar, Değerlendirme Takımına Yönelik Belgeler, Akış Şeması, Değerlendirme Kurulu başlıkları altında web sitemizde paylaşılmaktadır. Başvurucu programlara yönelik açıklayıcı bilgi ve belgeler paylaşılmaktadır (Ölçek Rubrik Tablosu, DT Üyelerinin Değerlendirilmesi, Özdeğerlendirme Raporu, Değerlendirme Ölçütleri). Yönetmelik Ölçüt ve Esasları: AÜK Arşivleme Yönergesi, AÜK Sürekli İyileştirme Komitesi Yönergesi, TPD-PPAB Değerlendirmelerine Gözlemci Öğrenci Katılımı Esasları, Değerlendirme Takımları Eğitimi Bilgi Notu, Tutarlılık Tetkik Kılavuzu, Etik İlkeler ve Davranış Kodları, Psikoloji Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri ve TPD-PPAB Psikoloji Lisans Programları Akreditasyon Yönetmeliği web sitesinde (<https://psikolog.org.tr/bilgi-bankasi/yonetmelik-olcut-ve-esaslar?sid=NDM%3D>) paylaşılmaktadır.

Değerlendirme Takımına Yönelik Belgeler: Ölçüt Rubrik Tablo ve Parametre Dizinleri, Değerlendirme Takım Üyelerinin Değerlendirilmesi Esasları ve Değerlendirme Formları Değerlendirme Takımları Eğitimi Bilgi Notu, Etik İlkeler ve Davranış Kodları, Gözlemci Öğrenci Raporu, Başvuru Değerlendirme Raporu, Uzaktan Değerlendirme Kılavuzu, Değerlendirme Kılavuzu ve Değerlendirme Ölçütleri web sitesinde paylaşılmaktadır. Değerlendirme takımına yönelik belgelerin hazırlanmasında örnek teşkil etmesi için kabul edilen ve detaylıca hazırlanan başvuru belgeleri üniversite ve şahıs isimleri gizlenerek web sitesinde (<https://psikolog.org.tr/bilgi-bankasi/degerlendirme-takimina-yonelik-belgeler?sid=NDM%3D>) paylaşılmaktadır.

Akreditasyon başvuru sürecinin adım adım özetlendiği Akış Şeması ve yıllara göre düzenlenmiş Değerlendirme Kurulu web sitesinde paylaşılmaktadır. Bunlara ek olarak akreditasyon süreci tamamlanan ve akredite edilen programların/üniversitelerin psikoloji lisans bölümlerinin güncel listesi paylaşılmaktadır. Bu listede akredite edilen üniversitelerin AÜK üyeleri tarafından değerlendirilen ve üniversitelere de iletilen ayrıntılı sonuç raporları web sitesinde (<https://psikolog.org.tr/akreditasyon/#programlar>) paylaşılmaktadır. Akredite üniversitelerin akredite başlangıç ve bitiş tarihleri de web sitesinde güncel olarak paylaşılmaktadır.

Doç. Dr. Hande Kaynak Çelik tarafından akreditasyon başvuru programlara ve değerlendirme takımlarına yönelik süreci özetleyen bir video kaydı çekilmiş ve web sitesinde (<https://psikolog.org.tr/akreditasyon/#bilgilendirme-videosu>) paylaşılmıştır.

d. Uluslararası Faaliyetler

2020 yılı içerisinde tam üyelik başvuru sürecinin başlatılması amacıyla European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) ile yazışmalar yürütülmüştür. Küresel salgın ve ülkedeki ekonomik koşullar nedeniyle henüz üyelik süreci tamamlanamamış olsa da uyum çalışmaları devam etmektedir. Ancak, Uluslararası üyeliklere başvuru ve kabul edilmesi durumunda da yıllık üyelik ödemeleri için yüksek miktarlarda ücretler istenmesi nedeniyle başvuru süreci şimdilik askıya alınmıştır. Döviz cinsinden istenilen yüksek miktarların karşılanması konusunda TPD ve AÜK kaynakları sınırlı olduğundan, önümüzdeki dönemde YÖDAK veya ilgili kuruluşlardan destek istenilmesi için girişimde bulunulacak ve uluslararası üyelik başvuru süreci hızlandırılacaktır.

Öte yandan 12 Nisan 2019 tarihinde Türk Psikologlar Derneği ile Rus Psikoloji Derneği (Rossiyskoye Psikhologicheskoye Obshchestvo - RPO) arasında imzalanan Anlaşma Protokolü uyarınca "Ortak eğitim ve staj olanakları ile değişim programları yaratılması" başlığı altındaki müzakereler kapsamında Türkiye'deki psikoloji lisans programlarının akreditasyon süreçlerine ilişkin deneyimler RPO'ya aktarılmaktadır.

Ayrıca, Türkiye'deki psikoloji bölümlerinden almış olan ve belirli bir süredir süpervizyon altında çalışmış psikologların yeterliliklerinin, EuroPsy için uygunluğunu değerlendirmek üzere EFPA tarafından 09.03.2013 tarihinde yetkilendirilmiştir. Bu kurulların faaliyetleri halen devam etmektedir. Aşağıda ilgili bölümlerde daha ayrıntılı bilgiler sunulmuştur.

e. İyileştirme Faaliyetleri

TPD-PPAB kurulduğu tarihten itibaren süreç ve kriterlerini katılımcı bir yaklaşımla geliştirmiş, geribildirime açık olmuş ve sürekli iyileşme ve yenilenmeyi benimsemiş bir akreditasyon birimidir. Web sayfasından erişilen temel dokümanların sürüm sayılarından da anlaşılacağı gibi, yürütülen akreditasyon faaliyetleri paydaş (YÖKAK, psikoloji lisans programları, akreditasyon başvurusunda bulunan, bulunma hazırlığında olan programlar, değerlendirme takımı üyeleri, AÜK temsilcileri, öğrenciler gibi) geribildirimine hep açık olmuştur. Örneğin, YÖKAK tarafından izleme yetkilisi olarak görevlendirilen Prof. Dr. Figen Çizmeci Şenel'in 23 Ocak 2020 tarihinde Derneğimizi ziyareti esnasında üzerinde durduğu ve fikir alışverişinde bulunduğumuz üç konu üzerinde çalışılmış ve sonuçlandırılmıştır. Bunlar:

- a) TPD-PPAB Yönetmeliğinde itiraz ve şikâyet mekanizmalarının detaylandırılması,
- b) Değerlendirme takımlarında gözlemci üyenin bulundurulması,
- c) Değerlendirme ölçütleri için Rubrik sistemin geliştirilmesi konularıdır.

Nicel (Rubrik) değerlendirme sisteminin geliştirilmiş olması iyileştirme faaliyetlerimiz

içerisinde oldukça önem arz eden ve diğer akreditasyon değerlendirme kuruluşlarına da örnek teşkil edebilecek bir çalışmadır (bkz. <https://www.psikolog.org.tr/tr/files/folder/tutarlilik-tetkik-kilavuzu-x829.pdf>).

Geliştirilen bu sistem ile daha objektif ve güvenilir bir değerlendirme yapma imkanına ulaşılmıştır. Rubrik sistemin tüm test aşamaları tamamlanmış ve web sayfamıza eklenerek Ocak 2021 başvurularından itibaren kullanıma sunulmuştur.

2024 yılında Rubrik sistem ve parametre dizinleri AÜK üyesi Prof. Dr. Hanife Özlem Sertel Berk tarafından yürütülen çalışma ile düzenlenmiş ve kullanımı daha açık ve anlaşılır hale getirilmiştir. Bu iyileştirme çalışması kapsamında Psikoloji Lisans Programı Değerlendirme Ölçütlerinin her bir alt ölçütü rubrik sistemdeki öncelik ve ağırlığına göre önerilen puanlamanın yanı sıra derecelendirme skalaları ile uyumu açısından sistemin geliştirilmesinde öncü rol alan Prof. Dr. Ayşegül Durak Batıgün'ün rehberliğinde gözden geçirilmiş, içerik, skala ve ağırlıklı puanlarda minör düzenlemelere gidilmiştir. Bu düzenlemelerin tamamı rubrik sistem excel puanlama sayfalarına da formüller eşliğinde yansıtılarak rubrik sisteme "Beşinci Versiyon" adı altında son hali verilmiş ve başvuran programlar ile Değerlendirme Takımlarının kullanımına hazır hale getirilmiştir. Söz konusu güncellenmiş versiyon TPD-PPAB'ye 2024 Eylül döneminde başvuran programlar ve bu programların değerlendirme takımları tarafından kullanılmaya başlanmıştır.

Paydaş geribildirimleri doğrultusunda yapmış olduğumuz bir diğer iyileştirme çalışması da, Akademik AÜK üyelerinin kompozisyonu ve nitelikleri konusunda Psikoloji bölümlerinden gelen geribildirimler çerçevesinde yapmış olduğumuz değişikliktir (Bkz. TPD-PPAB Yönetmeliği Madde. 5).

Bu çalışmaların daha sistematik bir biçimde yürütülebilmesi amacıyla 2020 yılı içerisinde TPD-PPAB bünyesinde Sürekli İyileştirme Komitesi oluşturulmuş ve "**TPD-PPAB Sürekli İyileştirme Komitesi Yönergesi**" hazırlanarak web sayfasında yayınlanmıştır. Bundan sonraki süreçte tüm iyileştirme çalışmalarımız bu kurul tarafından ilgili Yönerge doğrultusunda yürütülecektir.

Tüm bunlara ek olarak,

1) TPD-PPAB Yönetmeliğine "Madde 14. Gizlilik", "Madde 15. Kalite Güvencesi", "Madde 16. Şeffaflık ve Hesap Verme Sorumluluğu", "Madde 17.TPD-PPAB Belgelerinin Saklanması" maddeleri eklenerek Yönetmelik yeni bir versiyon ile yayınlanmıştır. (Bkz. <https://www.psikolog.org.tr/tr/files/folder/psikoloji-programlari-akreditasyon-birimi-yonetmeligi-x788.pdf>)

2) Programların akreditasyon değerlendirmesi sonucunda kurumlara yapılacak bildirimlerin hem değerlendirmeler hem de şekilsel olarak birbirleriyle tutarlı ve her türlü yazım yanlışlarından arındırılmış olmalarını sağlamak amacıyla TPD-

PPAB Değerlendirme Kılavuzuna "Madde 7. Tutarlılık ve Yazım Kontrolü"maddesi eklenmiş ve burada tutarlılık ve yazım kontrollerine ilişkin ayrıntılı bilgiler verilmiştir. (Bkz.

<https://akreditasyon.psikolog.org.tr/tr/files/folder/akreditasyon/degerlendirme-kilavuzu.pdf>).

Bu madde gereğince de "**Tutarlılık Tetkik Kılavuzu**" hazırlanarak web sayfamızda yayınlanmıştır. (bkz. <https://www.psikolog.org.tr/tr/files/folder/tutarlilik-tetik-kilavuzu-x829.pdf>)

3) Akreditasyon süreci ve sonuçlarına ilişkin belgeler ve raporlar dahil olmakzere, TPD-PPAB alışmaları ile ilgili belgelerin ve raporların saklanmasıusulleri ve sürelerini belirlemek amacıyla "**TPD-PPAB Arşivleme Yönergesi**" hazırlanmış ve web sitemizde yayınlanmıştır (bkz. <https://www.psikolog.org.tr/tr/files/folder/akreditasyon-ust-kurulu-uyesi-arsivleme-yonergesi-x636.pdf>)

4) COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan değerlendirme ltleri belirlenmiş ve "**TPD-PPAB Uzaktan Değerlendirme Kılavuzu**" hazırlanmıştır (Bkz. <https://www.psikolog.org.tr/tr/files/folder/psikoloji-programlari-akreditasyon-birimi-yonetmeligi-x788.pdf>)

Ayrıca 2024 yılında Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından düzenlenen Akreditasyon Kuruluşları Bilgilendirme ve Değerlendirme Video Konferans Toplantılarının tamamına da katılım sağlanmıştır.

4. KURUMSAL YETKİNLİK VE FAALİYETLERİN DEğERLENDİRİLMESİ

a. Güçlü Yönler

TPD'nin kuruluşundan itibaren, psikoloji alanında, bilim, uygulama ve yasal düzenlemelerde evrensel ölçütlere ulaşan ve kamu yararını gözeten faaliyetlere öncülük etmiştir. Bakanlar Kurulu kararıyla kamu yararına çalışan dernek olarak tescillen TPD, bu misyonların gerçekleştirilebilmesinde, akredite programlardan mezun meslektaşlarımızın varlığı merkezi bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda, kuruluşundan bu yana meslek yasası çalışmalarının yürütülmesi ve unvan koşullarının belirlenmesi, eğitim standartlarıyla paralel ilerlemiştir. Kontrolsüz biçimde sayıları hızla artan psikoloji bölümlerinin oluşturacağı

sorunlara dair ön görümler doğrultusunda 2005 yılında düzenlenen Psikoloji Eğitimi Kurultayı düzenlenmiştir. Bu kurultayın bir doğrultusu olarak 2006 yılında ivedilikle ilk akreditasyon çalışmaları (PLESA) başlamıştır. Geliştirilen akreditasyon yönetmeliğine, 2011 yılında, YÖK tarafından onay verilmesine takiben, PLESA'yı temsilen Prof. Dr. Gonca Soygüt Pekak ve Derneği temsilen Başkan Dr. Nedret Öztan, TPD Genel Merkezi, İstanbul ve İzmir Şubelerinde, Psikoloji Bölüm başkanlarıyla, tanıtım ve bilgilendirme toplantıları düzenlemişlerdir. Bu toplantıların önemli bir çıktısı olarak, köklü devlet üniversitelerin psikoloji bölümlerinin tanınırlıkları nedeniyle, akreditasyonu bir ihtiyaç olarak görmemeleri eğiliminin değişmesi olmuştur. Nitekim, ilk başvurular bu kategorideki üniversitelerdeki psikoloji lisans programlarından gelmiş, alanda geliştirici bir rekabet ortamı yaratılmıştır.

Akreditasyon sürecinin dernekten bağımsız olarak yürütülmesi için YÖDAK tarafından istenilen düzenlemeler 2016-2019 yılları arasında AÜK Başkanları Prof. Dr. H. Canan Sümer ve Prof. Dr. Ayşegül Durak Batıgün'ün koordinasyonu altında tamamlanmış ve uzatma izinleri kurul tarafından verilmiştir.

Süre giden yasal düzenleme çalışmaları ve akreditasyon ölçütlerini oluşturulması birbirlerini kaşıkla besleyen ve destekleyen süreçler olmuştur. 2011 yılında klinik psikolog unvanına dair yasal düzenleme sırasında aktif rol alan Derneğin, PLESA grubundan bazı üyeler, Klinik Psikoloji Alanına dair bir akreditasyon taslağını aynı yıl içinde tamamlamışlardır. Ancak bu taslağa dair başvuru, YÖK Genel Kurulu'nda, diğer tüm alt alanları kapsayacak biçimde tamamlanması gerekliliği nedeniyle resmiyet kazanamamıştır. Bununla birlikte, ilgili taslak klinik psikoloji program kurucuları tarafından rehber olarak kullanılmaktadır. İzleyen yıllarda, TPD 2016-2024 yılları arasında TBMM bünyesinde yürütülen, Ruh Sağlığı Yasa çalışmalarında aktif katılım sağlamıştır. Halen bağımsız bir meslek yasası çıkarılması yönündeki faaliyetler yoğun olarak sürdürülmektedir. Tüm bu yasal düzenleme çalışmalarında, YÖK ve YÖDAK nezdinde akreditasyon yetkisine sahip olunması destekleyici bir unsurdur.

Diğer taraftan, TPD, 90'lı yıllardan itibaren uluslararası en üst düzey (şemsiye) birliklerin aktif üyesi olmuştur. Bu açıdan, uluslararası düzeyde de Türkiye'de psikoloji eğitimiyle yakından ilgilenen bir meslek örgütü olarak dikkati çeken düzeyde bir birikim oluşturmuştur. Bunlardan, Uluslararası Psikoloji Bilimi Birliği (IUPyS) Psikoloji Eğitiminin Evrensel Yeterlilikleri gibi çalışmalarda üyelerimiz aktif katılım sağlamıştır.

Ayrıca, EFPA'nın üyesi olarak, çok sayıda alt çalışma kurullarında sürekli olarak temsilci üye bulundurmuş; 2011 yılında Avrupa Psikoloji Kongresine İstanbul'da ev sahipliği yaparak oldukça başarılı bir organizasyon gerçekleştirmiştir. EFPA'nın Avrupa'da Psikoloji

Eğitiminin ve yeterliliklerini ortak ölçütlerini oluşturma çalışmaları yıllar sonra “Europsy Temel Düzey” (Avrupa Psikoloji Diploması) ve “Europsy Psikoterapi Uzmanlığı” sertifikalarının verilmesi süreci başlamıştır. Bu kapsamda, Dernek, psikoloji alanındaki diplomalarını Türkiye’deki psikoloji bölümlerinden almış olan ve belirli bir süredir süpervizyon altında çalışmış psikologların yeterliliklerinin, EuroPsy için uygunluğunu değerlendirmek üzere EFPA tarafından 09.03.2013 tarihinde yetkilendirilmiştir. Bu yetkini alınmasında, YÖK nezdinde akreditasyona sahip olmak güçlendirici bir unsur olmuştur. Güncel gelişmeler açısından, EFPA-Europsy kapsamında sertifika veren kurulların görev sürelerini dolması üzerine (EFPA S-NAC in Turkey), 2023 yılında, AÜK Başkanı Prof. Dr. Gonca Soygüt Pekak tarafından kurullar yeniden oluşturulmuş ve aynı yıl düzenlenen Işık Savaşır Klinik Psikoloji Sempozyumu’nda AÜK Başkanı ve ilgili kurul üyeleri, EFPA-Europsy sertifikalarını, psikoloji eğitimin akreditasyon ölçütleriyle ilgili meslektaşları bir bilgilendirme paneli düzenlemişlerdir. Sonuç olarak, TPD üyelerinin, uluslararası birliklerde, psikoloji eğitimi, bilimi ve uygulamalarına dair yeterlilikler çalışmalarında olması ilgili akreditasyon yönetmeliğinin geliştirilmesinde itici güç oluşturmıştır. Sözü geçen birlikler dışında, Derneğin işbirliği içinde olduğu Amerikan Psikoloji Derneği (APA), akreditasyon çalışmaları ve ilgili birimleriyle yürütülen görüşmeler, evrensel ölçütlere ulaşan bir akreditasyon yönetmeliği geliştirmede rehber olarak kullanılmıştır.

Bu madde kapsamında, bizzat AÜK tarafından yürütülen güncel faaliyetler açısından, sürekli eğitim, geliştirme ve iyileştirme temel ilkelerinden yola çıkılarak, 2023 yılı içerisinde özellikle bilgilendirme eğitimlerine ve iyileştirme faaliyetlerine önem verilmiştir. Eğitim faaliyetleri yalnızca değerlendirme takımı (DT) üyelerinin eğitimi ile sınırlı kalmamış, psikoloji programlarına ve psikoloji programlarını tercih etmeyi düşünen öğrencilere yönelik geniş katılımlı eğitim ve bilgilendirme çalışmaları da yapılmıştır. Tüm bu çalışmalar, TPD-PPAB internet sitesi ve mesaj listeleri aracılığı ile paydaşlara duyurulmuştur.

Lisans programlarının akreditasyonu yanı sıra TPD, kamu yararına çok sayıda sorumluluk üstlenmektedir. Örneğin Türkiye’de sürücü değerlendirmesinde yaygın olarak kullanılan Sürücü Psikoteknik Değerlendirme sistemlerinin akreditasyon ve takip yetkisi derneğe aittir. Bunun dışında zeka testlerinin eğitiminden, psikolojik uygulamaların izlenmesine ve ilgili bakanlıklara görüş sunulmasına kadar çok sayıda faaliyet TPD’nin düzenli olarak yürüttüğü sorumluluklar arasındadır.

İyileştirme faaliyetleri kapsamında ise bazı yönergeler (Sürekli İyileştirme Komitesi Yönergesi, Arşivleme Yönergesi) ve kılavuzlar (Uzaktan Değerlendirme Kılavuzu, Tutarlılık Tetkik Kılavuzu) hazırlanmış ve uygulamaya konmuştur. Bu çalışmalar içerisinde özellikle Nicel (Rubrik) Değerlendirme Sistemi’nin geliştirilmiş olması ayrı bir önem taşımaktadır.

Geliştirilen bu sistem ile daha objektif ve güvenilir bir değerlendirme imkânı sunmuştur. ENQA ile ilişkiler başlatılmış, bütçe sorunları açısından kaynak oluşturma planlamaları yapılmaktadır. Ek olarak değerlendirme takımı üyelerinin kendi içinde ve başvuru sahibi programların değerlendirme takımı üyelerini değerlendirdikleri formlar hazırlanmış, formlardan elde edilen geribildirimler sayesinde değerlendirme takımını oluşturan üyelerin seçiminde iyileştirmeye gidilmiştir. Bu doğrultuda, geribildirimler tek yönlü değil, çift yönlü olarak değerlendirilebilmektedir.

TPD-PPAB'ın kapsamlı bir web sayfası bulunmakta ve bu sayfada birim ve akreditasyon süreçleri ve kriterleri hakkında ayrıntılı bilgilerin yanı sıra akredite edilen bölümlerin bilgisi, duyurular ve verilen eğitim faaliyetleri gibi temel bilgilere erişilebilmektedir. Akreditasyon başvuruları internet sayfası üzerinden çevrimiçi yapılmaktadır. Şeffaflık ve hesap verebilirlik temel ilkesi doğrultusunda akreditasyon nihai karar ve raporları internet sitesinden yayınlanmaktadır.

Sürekli iyileştirme ve geliştirme temel felsefesiyle tutarlı olarak, akreditasyon değerlendirme süreci tamamlandıktan sonra DT üyeleri, süreci ve birbirlerini değerlendirmekte, değerlendirme sürecinden geçen programlar da süreci ve DT üyelerini değerlendirmektedir.

Öte yandan sürdürülebilirliği güvence altına alan bir kurumsal kapasiteye sahip olduğu değerlendirilmekle birlikte deneyimli, gönüllülük esasıyla katkı sunan yönetici, değerlendirici ve profesyonellerin varlığı güçlü yönler arasında anılmaktadır.

b. Gelişmeye Açık Yönler

1. Son yılda başvurusu sayısında artış gözlenmesine karşın, TPD-PPAB tarafından akredite edilmiş lisans programlarının toplam program sayısına oranının görece düşük olması hala gelişime açık bir yöndür. Bu nedenle yeni faaliyetler ve yaygınlaştırma için planlama yapılmıştır.

Akredite edilen program sayısının görece düşük olması ne yazık ki, akreditasyon ölçütlerini karşılayan program sayısının sınırlı sayıda olması ile de ilişkilidir. Bu nedenle ölçütleri karşıladığı halde başvuruda bulunmayan program sayısı sınırlıdır. Başvurmak için bekleyen programların bazıları da daha yüksek bir kalite puanı almak gibi ileri hedefler üzerinden kendilerini geliştirmeye devam etmektedir. Henüz ölçütleri karşılamadığı halde

erken başvuruda bulunan programlar da olabilmektedir. Gerekli yönlendirmelerle, başvuruya hazırlanmalarında rehberlik sunulmaktadır. Akreditasyon hedefiyle kurulan programlar açısından yüksek bir başvuru motivasyonu vardır. Akreditasyon süresi dolmak üzere olan programlar, zamanında başvuruyla yenileme alma motivasyonunu sürdürmektedir. Akredite edilmiş Programların ÖSYM kılavuzunda yer almaları, önemli bir motivasyon oluşturmaktadır. Web sayfalarında, kongre ve sempozyumlarda tanıtım ve bilgilendirmeler yapılmaktadır. Bu sorunun, kontrolsüz biçimde açılan psikoloji programlarının oranının yüksek olmasına işaret ettiği düşünülmektedir.

2. Başvuru hazırlığı yapmaları ve başvurabilmesi için daha etkili yöntemlerin geliştirilmesi:

Gelecek dönemde Akreditasyon temsilcilerinin yeni başvuran program temsilcileriyle ön görüşmeler gerçekleştirmesi ve başvuru sürecinin daha sistematik bir yapılandırmaya kavuşturularak, görüntülü eğitim malzemeleriyle de desteklenmesi planlanmıştır. Bu doğrultuda adımlar atılmış ve öncelikli olarak bir tanıtım videosu hazırlatılarak web sayfasına yüklenmiştir. Ayrıca, AÜK kararıyla, rubrik tabloların ilgili program tarafından öz değerlendirme olarak başvuruda iletilmesi koşulu başvuruları daha sistematik hale getirmiştir. Bu uygulamaya devam edilecektir. Başvuruları teşvik amacıyla, genel bilgilendirme kaynakları daha etkin olarak yürütölmeye başlanmıştır.

3. Genel bilgilendirme eğitimlerinin yanı sıra başvuru hazırlıklarında olan bölümlere/programlara özel eğitim toplantı sayısının yetersiz olması:

Genel bilgilendirme eğitimlerinin yanı sıra başvuru hazırlıklarında olan bölümlere/programlara yapılan özel eğitim toplantı sayısının arttırılması planlanmış ve kısmen gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde ilgili faaliyetlerde artış sağlanmıştır. Türk Psikologlar Derneği Akreditasyon Üst Kurulu Başkanı Prof. Dr. Nebi Sümer daha fazla sayıda Psikoloji Programının akreditasyon süreçlerine başvurması hedefi doğrultusunda 18 Kasım 2024 tarihinde Türk Psikologlar Derneği Genel Merkezinde yapılan “Psikoloji Bölüm Başkanları

Toplantısında” 20:00-21:00 saatleri arasında akreditasyon bilgilendirme ve tanıtımı hakkında bir konuşma yapmıştır.

4. Uluslararası ilişkileri geliştirme ve yaygınlaştırma ihtiyacı:

ENQA ile yazışmalara başlatılmış, ancak daha önce belirtildiği gibi bütçe sorunları açısından ilerleme sağlanamamıştır. Kaynak oluşturma planlamaları yapılmaktadır. Bununla birlikte, yine güçlü yönler bölümünde ayrıntılı değinildiği gibi, Derneğin bağlı olduğu uluslararası birliklerle süregiden ilişkileri ve EFPA Europsy-Temel Düzey ve Psikoterapi Uzmanlığı verme yetkisine sahip aktif kurullarının (SNAC) çalışmaları ve Türkiye’deki akreditasyon süreçleri kaşıkli destekleyici ve geliştirici yönde katkı sağlamaktadır.

5. Birimin stratejik planını geliştirme ihtiyacı:

Birimin stratejik planını geliştirme kapsamında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir ve belirtilen faaliyetler planlanmıştır.

a. 18 Kasım 2024 tarihinde saatleri arasında Türk Psikologlar Derneği Genel Merkezinde yapılan “Psikoloji Bölüm Başkanları Toplantısında” Psikoloji lisans akreditasyon sürecinin ve güncel dokümanlarının psikoloji bölümlerine AÜK Başkanı Prof. Dr. Nebi Sümer tarafından tanıtıldığı hibrit bir bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir. 2025 yılı için Psikoloji lisans akreditasyon sürecinin ve güncel dokümanlarının psikoloji bölümlerine tanıtıldığı toplantılar düzenlenecektir.

b. Akreditasyona başvuracak bölüm sayısının arttırılması için, yeni AÜK üyelerinin de katılımıyla ek tanıtım çalışmalarının yapılması ve akredite olmayan bölümlerin akreditasyon şartlarını hazırlamaya yönelik teşvik edilmeleri için web sitesinde Doç Dr. Hande Kaynak Çelik tarafından hazırlanan bir video kaydı (<https://psikolog.org.tr/akreditasyon/#bilgilendirme-videosu>) paylaşılmıştır. Bilgilendirici paylaşımların gelecek dönem içinde arttırılacaktır.

c. Psikoloji eğitimi yeterlik alanları konusunda yapılan güncel uluslararası çalışmaların ve akreditasyon süreçlerinin yeniden gözden geçirilmesi:

Bu kapsamda uluslararası iki uzman isim Prof. Dr. Susan A. Nolan (Seton Hall University, ABD), Prof. Dr. Jacquelyn Cranney (UNSW Sydney, Avustralya) liderliğinde oluşturulan ve içinde AÜK başkanı Prof. Dr. Nebi Sümer'in de yer aldığı farklı ülkelere yüzden fazla bilim insanının çalıştığı Uluslararası Psikoloji Lisans Eğitimi Çıktıları İşbirliği Girişiminin (International Collaboration on Undergraduate Psychology Outcomes (ICUPO) (<https://blogs.shu.edu/icupo/>) sonuçlandırdığı, Uluslararası Psikoloji Eğitimde Yeterlilik Alanları ve Çıktıları çalışmasının tartışmaya açılması ve bölümlere anlatılması planlanmaktadır. Bu kapsamda bir çalıştay planlanması ve psikoloji bölümlerine psikoloji eğitimdeki güncel gelişmelerin, yeterlik alanlarının ve çıktı ölçütlerinin tanıtılması ve bölümlerin görüşünün alınması planlanmıştır.

d. Psikoloji alt alanlarının ve lisansüstü programlarının akreditasyon sürecine alınması için çalışma grubu oluşturulacaktır.

6. Yıllık faaliyet raporlarının kamuoyu ile paylaşılması.

Yıllık faaliyet planı ve AÜK çalışmaları TPD Akreditasyon web sayfası aracılığı ile kamuoyu ile paylaşılacaktır.

7. Akreditasyon raporlarının yayımlanmaması gelişmeye açık yön olarak değerlendirmiş ve bu konuda planlama yapılmıştır.

TPD'nin web sitesinin yeniden kurgulanması kapsamında Akreditasyon Ek Sayfası da güncelmiş ve bu kapsamda daha önce erişime kısıtlı olan sayfalar açılmıştır. Akreditasyon raporları da web sitesinde düzenli olarak paylaşılmaktadır.

8. TPD-PPAB tarafından akredite edilmiş lisans programlarının toplam program sayısına

oranı düşünöldüğönde daha çok bölümün bu sürece dahil olması, başvuru hazırlığı yapması ve başvurabilmesi için daha etkili, teşvik edici yöntemler geliştirilmesi ihtiyacı a. ve b. Maddelerinde açıklanmıştır.

c. Finans Bilançosu

Türk Psikologlar Derneğinin genel mali kaynakları ve gelir giderlerinin ayrıntılı verileri ek olarak kanıt dosyasında sunulmuştur.

d. Performans Ölçütleri

Performans Ölçütleri		
Ölçütler	Cevaplar	Açıklama
Toplam Akreditasyon Süresi	178	Akreditasyon başvuru tarihi ile karar tarihi arasındaki süre gün olarak dikkate alınmalıdır. Akreditasyon sürecinin ortalama tamamlanma sürecinin hesaplanması için kullanılacak bir sayısal değer yazılmalıdır.
Toplam Akreditasyon Hizmeti Sunulan Program Sayısı	21	Toplam akreditasyon hizmeti sunulan program sayısını rakam ile belirtiniz. Akreditasyon Sürecinin Ortalama Tamamlanma Sürecinin için kullanılacak bir bilgidir.
Toplam Değerlendirici Sayısı	126	Toplam Değerlendirici sayısı rakam ile belirtilmeli. Bu bilgi Ortalama Değerlendirici sayısının hesaplanması için kullanılacaktır.

Toplam Program Sayısı	Aktif	139	Toplam aktif program sayısı rakam ile belirtilmeli. Ortalama Değerlendirici sayısının hesaplanmasında kullanılır.
Bilgilendirme Toplantı Sayısı		2	Bilgilendirme Sayısı toplantısı rakam ile yazılmalı.
Değerlendirici Eğitimi Sayısı		2	Değerlendirici Eğitimi sayısı rakam ile yazılmalıdır.

Performans Oranları		
Oran Adı	Oran Değeri	Tanım
Akreditasyon Sürecinin Ortalama Tamamlanma Süresi	8.47	Toplam Akreditasyon Süresi/Toplam Akreditasyon Hizmeti Sunulan Program Sayısı - Akreditasyon başvuru tarihi ile karar tarihi arasındaki süre gün olarak dikkate alınmalıdır.
Ortalama Değerlendirici Sayısı	0.9	Toplam Değerlendirici Sayısı/Toplam aktif Program Sayısı

Akreditasyon Oranları			
Program Adı	Akredite Program Sayısı	Toplam Aktif Program Sayısı	Oran Değeri

Psikoloji	19	139	0.1
-----------	----	-----	-----

Toplam 1 Akreditasyon Oran Kaydı Bulunmaktadır.

Üniversite Bölümleri			
Üniversite Adı	Fakülte Adı	Bölüm Adı	Başlama Tarihi
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ PR.	13/02/2024
TED Üniversitesi	FEN- EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ PR. (TAM BURSLU)	22/02/2022
Dokuz Eylül Üniversitesi	FEN- EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ PR.	26/03/2024
Doğu Akdeniz Üniversitesi	FEN- EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ PR. (TÜRKÇE)	01/07/2024

		(TAM BURSLU)	
Doğu Akdeniz Üniversitesi	FEN- EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ PR. (İNGİLİZCE) (TAM BURSLU)	01/07/2024
Toplam 5 Üniversite Bölümü Bulunmaktadır.			

e. Değerlendirme

2024 takvim yılı içinde Ocak başvuru döneminde üç, Eylül başvuru döneminde iki olmak üzere toplam beş psikoloji lisans programı başvuruda bulunmuştur. Bu başvurulardan Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi değerlendirmesi 2024 Şubat ayı içerisinde tamamlanmış ve AÜK rapor yazım sürecini bitirmiştir. TED Üniversitesi değerlendirmesi ise 2024 Şubat ayı sonunda tamamlanmış olup, rapor yazım süreci de AÜK tarafından son aşamaya getirilmiştir. Dokuz Eylül Üniversitesi değerlendirmesi ise 2024 Mart ayı sonunda tamamlanmış olup, rapor yazım süreci de AÜK tarafından tamamlanmıştır. Doğu Akdeniz Üniversitesi Türkçe ve İngilizce Psikoloji Programları değerlendirmesi 2024 Mayıs ayı içerisinde tamamlanmış 2024 Temmuz ayı başında AÜK rapor yazım süreci tamamlanmıştır. Sonuç olarak; Ankara Yıldırım Beyazıt

Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Doğu Akdeniz Üniversitesi Türkçe ve İngilizce Psikoloji Lisans programları beş yıllık süreyle akredite edilmişlerdir. TED Üniversitesi için ise ara değerlendirmede 5 yıllık akreditasyona tamamlama kararı verilmiştir.

5. SONUÇ

Sonuç olarak 2024 yılı içerisinde akredite program sayısının arttırılmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilecek ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarıyla işbirliği girişimleri sonuçlandırılmaya çalışılacaktır.